

Protokół nr 1/09

URZĄD GMINY
w Brodach
Wpłynęło dn. 03. LUT 2009
Nr 187/op
Zal. p. Stojcki

pokontrolny z przeprowadzonej w Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Brodach, w ramach kontroli przeprowadzonej na podstawie Uchwały nr XXIV/167/08 Rady Gminy Brody z dnia 30.12.2008 r. w sprawie zlecenia Komisji Rewizyjnej kontroli w Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Brodach.

Kontrola przeprowadzona została przez zespół kontrolny Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Brody w składzie:

- radny **Tomasz M. Stojcki** – przewodniczący
- radny **Marek Tracz** - członek
- radny **Sylwester Greń**- członek

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Brodach 68 – 343 Brody, ul. Kilińskiego 4.

Data rozpoczęcia czynności kontrolnych: 26.01.2009 r.

Data zakończenia czynności kontrolnych: 27.01.2009r.

Zakres kontroli obejmował:

- gospodarkę drewnem w lesie komunalnym oraz Parku przypałacowym w Brodach w roku 2008.

Tomasz M. Stojcki

Wyjaśnień Zespołowi Kontrolnemu Komisji Rewizyjnej udzielali:

Greń
Tracz

1. **Zbigniew Rękas** – kierownik ZGKiM w Brodach
2. **Zbigniew Jakimczuk** – administrator ZGKiM w Brodach odpowiedzialny za całość spraw związanych z gospodarką leśną w lesie komunalnym.

USTALENIA KONTROLI:

Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Brodach może pozyskać drewno ze dwóch źródeł:

1. las komunalny, w którym prowadzona jest gospodarka leśna na zasadach podobnych w Lasach Państwowych, co wiąże się z kosztami zakupu sadzonek, przeprowadzenia cięć sanitarnych, trzebieży i wyrębu;
2. Park przypałacowy w Brodach, który wpisany jest do rejestru zabytków przez Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Zielonej Górze, wydającego zgodę na wszystkie prace w parku.

Las komunalny

Podstawą gospodarki leśnej w lesie komunalnym jest Operat Leśny na lata 2002-2011. Wyznacza on całość gospodarki leśnej poczynając od zasadzeń poprzez trzebieże sanitarne aż do zrębów zupełnych. W trakcie obowiązywania aktualnego operatu w wyniku tragicznego wypadku (wybuch w bunkrze w roku 2003, gdzie śmierć poniosły dwie osoby) cały obszar lasu (ok. 430ha) został wyłączony z eksploatacji do czasu, gdy pod koniec 2004 roku saperzy sprawdzili las komunalny na powierzchni ok. 140ha. (do głębokości 15cm). Na obszarze sprawdzonym można było pozyskać ok. 1631m³ drewna (dane z operatu). W związku, że w latach 2002 -2003 (do chwili wstrzymania prac z powodu wypadku) z całości lasu oraz od wznowienia prac leśnych od 2005 na obszarze 140ha sprawdzonego przez saperów pozyskano ok. 892m³, z czego 170m³ z terenu sprawdzonego. Plan finansowy ZGKiM na rok 2009 zakłada pozyskanie ok. 260m³. Z tego wynika, że do końca ważności aktualnego operatu można próbować pozyskać ok. 1200m³. Z kolei w kontrolowanym roku 2008 do pozyskania było ok. 9,20m³ (Decyzja Starosty Żarskiego z dnia 03.12.2008r. znak: WBO.II.6112/70/1/B/2008). Zgodnie ze Świadectwem Legalności Pozyskania Drewna nr 48/2008 wystawionym przez Starostwo Powiatowe w Żarach z dnia 04.12.2008r. znak: WBO.II.6112/70/3/B/2008 sortyment przedstawiał się następująco: 8,45m³ (grubizna liściasta), ponadto z lasu pozyskano 9,10m³ za kwotę 117,70zł tzw. „gałęziówkę” .

Łącznie dochody z lasu wyniosły w roku 2008 838,91zł. co w stosunku do łącznej kwoty pozyskanej z lasu i parku, która wyniosła 9822,44zł wynosi 8,54%. Kierownik wyjaśnił, że według niego trudno jest pozyskiwać drewno z lasu z powodu nawału innych zadań, przede wszystkim wodociągami i kanalizacją oraz „mieszkaniówką”. Zakład został obarczony zarządzaniem lasu i parku, przybyło zadań z zakresu obsługi kanalizacji, cmentarzy natomiast nie związało się to ze zwiększeniem obsady etatowej. W związku z tym wszystkim nie można siłami ZGKiM wykonywać tych zadań i zleca to albo zakładom usług leśnych lub mieszkańcom, którzy sami pozyskują drzewo na opał otrzymując w zamian upust w cenie drewna do wys. 50%. Jednocześnie p. Jakimczuk wyjaśnił, że prace w lesie dokonywane są na podstawie decyzji ze starostwa powiatowego wyznaczającego zakres i termin wykonania prac. W toku dalszych wyjaśnień i ustaleń ustalono, że decyzje Starostwa wynikają z wniosków, z którymi jako właściciel lasu występował Urząd Gminy w Brodach (rozmowa telefoniczna z pracownikami Starostwa **pp. Krzysztofem Szczechowiakiem** – p. o. kierownika Referatu Ochrony Środowiska. oraz **Maciejem Wudarskim** – leśnikiem powiatowym). Jednakże kopie wniosków UG nie były dostarczane do ZGKiM przez Urząd, jakkolwiek same decyzje są w dokumentacji zakładu.

Jednocześnie **pp. Rękas i Jakimczuk** stwierdzili, że nie dysponują wiedzą fachową w dziedzinie ustalania wartości drewna. **P. Jakimczuk** stwierdził, że w szacowaniu wartości drewna do planu finansowego Zakładu na rok następny korzystał dotąd z porad p. Tadeusza Lipińskiego leśnika z zawodu. Spowodowane to było faktem, że został zwolniony leśnik, który był zatrudniony w ZGKiM w Brodach na ½ etatu.

Zakład w roku 2008 wykonał równocześnie zalesienie na wyciętej w roku 2006r. powierzchni 0,45ha lasu zgodnie z pismem Starostwa Powiatowego w Żarach znak: znak:WBO.II.6112/14/B/2007(łącznie 19 tys. sztuk sadzonek za kwotę 225,86zł.)

Park

Park Brodzki jest wpisany do rejestru zabytków prowadzonego przez Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody w Zielonej Górze. Wszystkie prace przy pozyskaniu drewna wymagają zgody Konserwatora. Decyzje te są wydawane z uwagi na stan drzewa, sugerujący martwicę drzewa lub opanowanie przez szkodniki i przez to stwarzające zagrożenie dla innych zdrowych drzew. Lubuski Wojewódzki Konserwator Przyrody w Zielonej Górze w decyzji z dnia 16.06.2008r. znak ZN.LPal.421-77/2-08 udzielił zezwolenia na usunięcie z terenu parku w Brodach 21 dębów szypułkowych opianowanych przez opieńkę i uznanych za suche (w jednym przypadku suche tylko kilka gałęzi) Decyzja ta ma termin realizacji od października 2008r. do kwietnia 2009r. w roku 2008 wycięto łącznie 5 dębów o obwodach pni 162, 117, 141,164 i 81cm. Ponadto zostało usuniętych szereg innych drzew jako wiatrolomy i wywroty.

Łącznie według dokumentacji protokołów pozyskania drewna:

- z dnia 02.01.2008r. pozyskano 80mp;
- z dnia 20.06.2008 pozyskano 40mp;
- z dnia 01.09.2008r. pozyskano 20mp;
- dnia 17.10.2008r. pozyskano 40mp;

Z dnia 07.11.2008r. pozyskano 25mp;

łącznie pozyskano z parku 205mp o łącznej wartości 8983,53zł. tj. 91,46% całości wykonanych przychodów.

Wg słów kierownika stan drzewa był bardzo zły, nie nadawały się na nic innego niż drewno na opał a tzw. surowca wielkogabarytowego pozyskiwanego przez tartaki było ok. 1%. Próbował zainteresować, jak stwierdził, „okoliczne” tartaki (Czerwieńsk, Zielona Góra i Jasień) zakupem drewna ale z uwagi na małą jego ilość nie wyrazili zainteresowania. Jednakże na pytanie, czy skontaktował się z najbliższym tartakiem w okolicy, to jest firmą DESTRAK w Jeziorach Wysokich **p. Piotra Gęślaka** stwierdził, że z uwagi na sytuację z lat ubiegłych, kiedy to **p. Gęślak** nie był zainteresowany zakupem, nie uczynił tego w roku 2008r. Jednak **p. Gęślak** oświadczył w trakcie rozmowy z członkami Komisji Rewizyjnej w dniu 27.01.2008r. podczas posiedzenia komisji, że w przypadku otrzymania propozycji, byłby nią zainteresowany, o ile drewno byłoby w odpowiednim sortymencie.

Kierownik stwierdził, że sam ocenił stan drewna i uznał, że nie nadaje się on z uwagi na swój stan, aby traktować go jako surowiec wielkogabarytowy i polecił pracownikom pocięcie drewna na krótkie odcinki przeznaczone na opał.

Pozyskane łącznie 205mp zostało wykorzystane w następujący sposób, 178mp sprzedano dla mieszkańców, w tym 8mp dla GOPS w Brodach, natomiast pozostałe 27mp zostało przeznaczone na opał dla ZGKiM, z czego część już zużyto.

Ustalenia pozostałe

Wg informacji z ZGKiM w Brodach wpływy z lasu i parku za 2008r. w stosunku do zaplanowanych przychodów w wys. 10000,00zł wykonano w wys. 9822,44zł. tj. 98,22%.

Jednocześnie w trakcie kontroli Zespół kontrolny powziął informacje na temat przecierania drewna u p. Filipowicza w Suchodole. P. Filipowicz ma zawieszoną działalność gospodarczą, więc nie może legalnie świadczyć usług i wystawiać faktur. Jednakże kierownik, jak stwierdził, aby zmniejszyć koszty pozyskania drewna w zamian za bezgotówkowe przetarcie drewna zobowiązał się do bezpłatnego odbioru szamba w wysokości równej kwocie, jaką musiałby zapłacić płacąc za usługę przetarcia drewna.

WNIOSKI.

Komisja Rewizyjna kontroluje działalność Wójta, gminnych jednostek organizacyjnych, i jednostek pomocniczych pod względem:

- legalności,
- gospodarności,
- rzetelności,
- celowości,

oraz zgodności dokumentacji ze stanem faktycznym.

1. Gospodarka leśna w lesie komunalnym prowadzona jest niewłaściwie. Zakład nie ma racjonalnej gospodarki leśnej. Wskazuje na to fakt, że poszczególne lata różnią się od siebie diametralnie. W pierwszym okresie od 2002 do 2007 pozyskano 892m³, natomiast w roku 2009 planuje się pozyskać jednorazowo 260m³. Rok 2008 to tylko 17,55m³. Świadczy to wg członków Zespołu, że potencjalne możliwości udziału przychodów z lasu nie są wykorzystywane należycie. Jednocześnie plan w br. szacowany na 260m³ sugeruje, że nacisk radnych wielokrotnie wnioskujących o zmobilizowanie kierownika w celu pozyskiwania środków finansowych spowodował bardziej dogłębne zainteresowanie się wpływami z lasu komunalnego. Członkowie Zespołu wyrażają również swoją obawę, że ten tak ambitny plan może zostać niewykonany z uwagi na słowa kierownika dotyczących trudności, na jakie napotykał w kontrolowanym roku, czym uzasadniał niemożność większego pozyskania surowca. Takie działanie może nosić znamiona niegospodarności i rzetelności w gospodarowaniu.

2. Fakt samodzielnego szacowania jakości sortymentu drewna mimo własnego oświadczenia o braku fachowej wiedzy jest również niewłaściwy. Skoro nie dysponuje się wiedzą fachową, należy pozyskać fachowca, który mógłby wydać swoją ocenę i wziąć za nią odpowiedzialność. Koszt poniesiony przez zakład w formie np. umowy zlecenia nie powinien być wysoki, a mógł spowodować uzyskanie wyższej ceny w przypadku oceny drewna jako surowiec, a nie materiał opałowy. Sprawia to wrażenie również niegospodarności i rzetelności w gospodarowaniu.

3. Wiąże się z tym również fakt, że drzewo nie próbowano, nawet przy założeniu, że tylko nikła jego część może być materiałem, próby składowania przez dłuższy okres i w konsekwencji, w dłuższej perspektywie, „uzbierania większej” ilości, która byłaby interesująca jako surowiec dla większych odbiorców, a w konsekwencji uzyskania dużo większej ceny ze sprzedaży.

4. Zespół ma wątpliwości, czy fakt przetarcia drzewa u p. Filipowicza, w sytuacji, gdy nie prowadzi on legalnej działalności (zawiesił ją) i jako ekwiwalentu bezpłatnego odbioru ścieków, nie jest naruszeniem legalności działania. Przy czym Zespół przyjmuje wyjaśnienia kierownika, co do równoważności wzajemnych świadczeń obu stron. Może to naruszać zasady legalności;

5. Zespół kontrolny stwierdza, że wobec braku drewna, które zostało pocięte i sprzedane jako opał niemożliwa jest próba stwierdzenia przy pomocy niezależnego i obiektywnego specjalisty, czy zarzuty p. Tadeusza Lipińskiego są prawdziwe. Wg jego słów, które zawarł na posiedzeniu komisji rewizyjnej w dniu 27.01.2009r., dęby mogły być, w co najmniej w 60%, traktowane jako surowiec wielkogabarytowy, wart ok. 700zł/m³.

Jednakże fakt, że kierownik, mimo nie dysponowania specjalistyczną wiedzą nie pozyskał takiej oceny drewna, zostało negatywnie ocenione. Ten fakt powoduje, że jego wyjaśnienia nie brzmią wiarygodnie, trudno uznać jego racje w tym względzie.

Dowody wzięte pod uwagę przy ustaleniach zawartych w protokole:

- dokumenty i pisma ze Starostwa Powiatowego oraz LWKZ w Zielonej Górze przedstawione przez kierownika;
- dokumenty i faktury oraz inne dokumenty ZGKiM w Brodach przedstawione przez kierownika;
- operat leśny na lata 2002-2011;
- oświadczenia i ustne wyjaśnienia kierownika i administratora ZGKiM w Brodach.

ZALECANIA POKONTROLNE

1. Należy zadbać o efektywniejsze wykorzystanie zasobów lasu komunalnego poprzez równomierne rozłożenie zadań na następne lata, aby wpływy z lasu były równomierne i aby były wyższe od nakładów (przede wszystkim koszty usług zakładu usług leśnych),

Tom
Stje
Cze
1000

ewentualnie mając na uwadze jak najlepszy stosunek wpływów do kosztów pozyskanie drewna z tych działek, które gwarantują uzyskanie najwyższych wpływów do nakładów.

2. Skoro żadna osoba zatrudniona w ZGKiM nie dysponuje wiedzą leśną, należy rozważyć możliwość pozyskania fachowca na podstawie umowy zlecenia lub w inny sposób, aby można było prawidłowo oceniać wartość drewna.
3. Zespół sugeruje, aby Wójt jako zwierzchnik kierownika ZGKiM rozważył możliwość uzyskania możliwości ustalenia wartości drewna na podstawie pozostałych pni dębów poprzez Straż Leśną i w przypadku potwierdzenia zarzutów p. Lipińskiego podjąć odpowiednie kroki prawne.

Na tym kontrolę zakończono, odczytano i podpisano protokół.

**Podpis kierownika
kontrolowanej jednostki:**

KIEROWNIK ZAKŁADU

Zbigniew Rekas

07.02.2009

**Podpisy członków
Zespołu Kontrolnego:**

Tomasz M. Stojek Brody 30.01.2009

Graci Brody 30.01.2009

Tomek Brody 30.01.2009

